

De
Śiśupāla-eliminatie

Deel I

Boeken I – X

De
Śiśupāla-eliminatie

Een Episch Gedicht
door Māgha

Deel I
Boeken I – X

Vertaald in het Nederlands
door
J. M. Zwaan

Schrijver: Māgha
Vertaler: J. M. Zwaan
Coverontwerp: J. M. Zwaan
ISBN: 9789402159103
© J. M. Zwaan

Voorwoord

In het voorliggende gedicht wordt een kroonjuweel uit de wereldliteratuur aangeboden, voor het eerst geheel in een Nederlandse vertaling. Hoewel het werk op een onvruchtbare bodem terecht zou kunnen komen, zou deze vertaling kunnen bijdragen aan een verrijking ervan, zodat de grond na lezing toch vruchtbaar blijkt te zijn.

Het Śiśupālavadhānam of 'Het verhaal over de Śiśupāla-eliminatie' is een episch gedicht door de Indische dichter Māgha, die stamt uit de late 7e eeuw. Het is geschreven in de stijl volgens de traditie van de Mahākāvya's of 'epische, sic grote, gedichten', en moet, samen met zijn equivalent, het werk van Māgha's confrère Bhāravi uit de 6e eeuw, het Kirātārjunīyam of 'Het verhaal over Arjuna en de bergbewoner', gezien worden als het hoogtepunt van deze traditie. Dit omdat in deze twee werken alles wat deze traditie te bieden had aan de oppervlakte komt. In beide gedichten is het verhaal, in tegenstelling tot latere werken uit deze traditie, nog steeds leidend en krijgen stijlfiguren nooit de boventoon, maar zijn met de grootst mogelijke omzichtigheid toepast.

Onze dichter herschrijft in zijn gedicht een verhaal uit het tweede boek van de Mahābhārata, 'Het boek van de Senaat', en wel de hoofdstukken 33-45, regels 1204-1588, die het Rājasūyaparvan, het Arghāharanaparvan en het Śiśupālavadhānam omvatten.

Het verhaal over de eliminatie van Śiśupāla kan in feite worden opgevat als de beschrijving van een complot dat leidt tot een politieke moord, daar het betrekking heeft op de uitschakeling van een weerspannige regeringsleider, die een risico vormt voor de gevestigde orde, namelijk Yuddhiṣṭira en zijn broers. Zoals de Indisch epische geschiedenis ons leert, bereikt dit alles zijn hoogtepunt tijdens de grote Indische burgeroorlog op het slagveld van de Kuru's.

Bij het vertalen van dit verleidelijke werk was de interpretatie van twee van India's grootste wetenschappers op dit gebied, Vallabhadeva en Mallinātha, van onontbeerlijke hulp. Van de eerste stond mij slechts een gedigitaliseerd manuscript in Śāradā-schrift ter beschikking. Voor de tekst van Mallinātha heb ik de 1888 Bombay editie gebruikt, met een 10^e Bombay editie uit 1933, en een Varanasi editie uit 1961. De verschillen tussen de twee, Vallabhadeva en Mallinātha, zijn nogal substantieel, en aangezien tot nu toe nog geen kritische editie het daglicht zag, zijn mijn keuzes, meer dan me lief is, vaak willekeurig.

Mallinātha heeft het werk in twee delen opgesplitst: het Pūrvārdham, 'Inleidend deel', en het Uttarārdham, 'Afsluitend deel'. Ik volg hem hierin.

Voor de duidelijkheid, en voor de Indologen onder ons, heb ik de 1888

Bombay editie van de tekst, zoals door Mallinātha overgeleverd, toegevoegd.

Dit deel, Deel I, behandelt slechts het Inleidende deel, en wel de boeken I-X. Deel II, de boeken XI-XX, zal worden gepubliceerd met Inleiding, Index, Appendix en Vocabulair in maart van dit jaar.

J. M. Zwaan, 6 januari 2017

De Śísupāla-eliminatie

Inleidend deel

॥श्री॥
शिशुपालवधम् ।
पूर्वार्धम् ।

Eerste Boek

1. Terwijl Hari, echtgenoot van Śrī, verblijf van de wereld, in het schitterende huis van Vasudeva verbleef om de wereld te beschermen, zag hij de Asceet, zoon van Hiraṇyagarbha, uit de hemel afdalen.
2. De mensen aanchouwden (hem) met verwondering als volgt: 'De baan van de zon is horizontaal. Zijn vuur brandt vanzelfsprekend naar boven, maar dit licht straalt naar alle kanten en valt naar beneden. Wat is dat voor iets?'
3. Deze Alomtegenwoordige hield het eerst voor een bundel stralen. Later, toen hij zijn gedaante waarnam, zag hij in dat het een stoffelijk schepsel was, (en weer later), toen hij zijn ledematen onderscheidde, dat het een man was, (en) uiteindelijk dat het Nārada was,
4. die, terwijl hij, wit als de pollen van de overladen Kamferboom, dicht onder de grote, zeer zwarte wolken (zweefde), voor een moment duidelijk leek op Śambhu, wit door as, die bij zijn dans de huid van de koning der olifanten omhoog wierp,
5. die gevlochten haren droeg met de glans van de stralen van de maan in de herfst, die glinsterden als de meeldraden van de lotus, zoals de koning van de bergen, die massa's lianen, geel door rijping, draagt, die groeien op zijn sneeuwvlaktes,
6. die, met zijn witte huidskleur, omgord met een gordel van muñja gras, een antilopenhuid droeg, glanzend als mascara, gelijkend op het lichaam van de zwartgeklede, wiens onderkleed met een gouden koord bijeen wordt gehouden,
7. die, wit als sneeuw, met een heilig koord gemaakt uit de vezels van de ranken van een gouden boom gelijkend op de veren van de koning van de vogels, (was) zoals een hoge herfst-wolk met bliksemschichten,
8. die straalde als de koning van de olifanten, rijdier van Indra, met een gekleurde wollen deken, door de mooie antilopenhuid, met van nature gevlekte, glanzende, fijne haren, die hing aan zijn lichaam, dat wit was als een glinsterend deel van de kern van de lotus,

प्रथमः सर्गः ।

श्रियः पतिः श्रीमति शासितुं जगज्जगन्निवासो वसुदेवसद्मनि ।
वसन्ददर्शावतरन्तमम्बराद्धिरण्यगर्भाङ्गभुवं मुनिं हरिः ॥ १ ॥

गतं तिरश्चीनमनूरुसारथेः प्रसिद्धमूर्ध्वज्वलनं हविर्भुजः ।
पतत्यधो धाम विसारि सर्वतः किमेतदित्याकुलमीक्षितं जनैः ॥ २ ॥

चयस्त्विषामित्यवधारितं पुरा ततः शरीरीति विभाविताकृतिम् ।
विभुर्विभक्तावयवं पुमानिति क्रमादमुं नारद इत्यबोधि सः ॥ ३ ॥

नवानधोऽधो बृहतः पयोधरान्समूढकर्पूरपरागपाण्डुरम् ।
क्षणं क्षणोत्क्षिप्तगजेन्द्रकृत्तिना स्फुटोपमं भूतिसितेन शंभुना ॥ ४ ॥

दधानमम्भोरुहकेसरद्युतीर्जटाः शरच्चन्द्रमरीचिरोचिषम् ।
विपाकपिङ्गास्तुहिनस्थलीरुहो धराधरेन्द्रं व्रततीततीरिव ॥ ५ ॥

पिशङ्गमौञ्जीयुजमर्जुनच्छर्विं वसानमेणाजिनमञ्जनद्युति ।
सुवर्णसूत्राकलिताधराम्बरां विडम्बयन्तं शितिवाससस्तनुम् ॥ ६ ॥

विहंगराजाङ्गरुहैरिवायतैर्हिरण्मयोर्वीरुहवल्लितन्तुभिः ।
कृतोपवीतं हिमशुभ्रमुच्चकैर्घनं घनान्ते तडितां गणैरिव ॥ ७ ॥

निसर्गचित्रोज्वलसूक्ष्मपक्ष्मणा लसद्विसच्छेदसिताङ्गसङ्गिना ।
चकासतं चारुचमूरुचर्मणा कुथेन नागेन्द्रमिवेन्द्रवाहनम् ॥ ८ ॥

9. die schitterde door een rozenkrans van heldere kristallen, waarvan de voorste helft met koraal bezet scheen, omdat die bedekt werd door de stralen van de blinkende duimnagels, die door de onafgebroken aangeslagen snaren van zijn luit geraakt werden,

10. die steeds opnieuw (zijn luit) Mahatī bekeek, waaruit toonladders te voorschijn kwamen, omdat ten gevolge van het weerklinken van de lucht, de in reeksen van intervallen gerangschikte tonen gescheiden klonken.

11. Deze schat van bovennatuurlijk inzicht deed de (hem) volgende goden, die bogen, uitgeleide, en betrad het huis van de Discusdrager, die het geluk van de Daityas verwoest had, dat qua schoonheid overeenkwam met het paleis van de machtige Indra.

12. Voordat de omlaagvliegende, op de zon gelijkende grote asceet zich voor hem op de aarde neerzette, stond Achyuta haastig op van zijn hoge zetel, zoals een wolk van een berg.

13. Daarna plaatste de zoon van de schepper zijn voeten voor de zoon van Devakī op het aardoppervlak, dat van onderen door hordes slangen, wiens kappen met inspanning opgeheven werden en zich (daarna weer) neerbogen, met moeite gedragen werd.

14. Deze eerbiedwaardige eerde iedere oergeest naar verdienste middels een watergift en andere betuigingen van eer. (Want) de wijzen wensen slechts het vrome huis liefdevol te betreden.

15. Alvorens het volk dit tweetal, dat zich verhief als de Sneeuw-berg en de Mascara-berg, kon aanschouwen, verzocht de voormalige asceet de asceet dringend plaats te nemen op een zetel ertegenover, die hij eigenhandig aanbood.

16. Terwijl die op een hoge zetel voor de verdelger van Kaṃsa zat, die schitterde als een kolossaal stuk saffier, ontnam hij de wereld zijn schoonheid, die 's avonds boven het zonsopgangs-gebergte hangt.

17. De vriend van de offeraar ervoer een sterke voldoening, omdat hij hem goedgunstig gepaste achting betoond had. Want edelgezinden wensen vurig hoogstaande personen meermaals door betuiging van eer voor zich in te nemen.

अजस्रमास्फालितवल्लकीगुणक्षतोज्वलाङ्गुष्ठनखांशुभिन्नया ।
पुरः प्रवालैरिव पूरितार्धया विभान्तमच्छस्फटिकाक्षमालया ॥ ९ ॥

रणद्विराघट्टनया नभस्वतः पृथग्विभिन्नश्रुतिभण्डलैः स्वरैः ।
स्फुटीभवद्गामविशेषमूर्च्छनामवेक्षमाणं महतीं मुहुर्मुहुः ॥ १० ॥

निवर्त्य सोऽनुव्रजतः कृतानतीनतीन्द्रियज्ञाननिधिर्नभःसदः ।
समासदत्सादितदैत्यसंपदः पदं महेन्द्रालयचारु चक्रिणः ॥ ११ ॥

पतत्पतङ्गप्रतिमस्तपोनिधिः पुरोऽस्य यावन्न भुवि व्यलीयत ।
गिरेस्तडित्वानिव तावदुच्चकैर्जवेन पीठादुदतिष्ठदच्युतः ॥ १२ ॥

अथ प्रयत्रोन्नमितानमत्फणैर्धृते कथंचित्फणिनां गणैरघः ।
न्यधायिषातामभिदेवकीसुतं सुतेन धातुश्चरणौ भुवस्तले ॥ १३ ॥

तमर्घ्यमर्घ्यादिकयादिपूरुषः सपर्यया साधु स पर्यपूजत् ।
गृहानुपैतुं प्रणयादभीप्सवो भवन्ति नापुण्यकृतां मनीषिणः ॥ १४ ॥

न यावदेतावुदपश्यदुत्थितौ जनस्तुषाराञ्जनपर्वताविव ।
स्वहस्तदत्ते मुनिमासने मुनिश्चिरंतनस्तावदभिन्यवीविशत् ॥ १५ ॥

महामहानीलशिलारुचः पुरो निषेदिवान्कंसकृषः स विष्टरे ।
श्रितोदयाद्रेरभिसायमुच्चकैरचूचुरच्चन्द्रमसोऽभिराभताम् ॥ १६ ॥

विधाय तस्यापचितिं प्रसेदुषः प्रकाममप्रीयत यज्वनां प्रियः ।
ग्रहीतुमार्यान्परिचर्यया मुहुर्महानुभावा हि नितान्तमर्थिनः ॥ १७ ॥

18. Met gebogen hoofd nam Hari het water in ontvangst, hetgeen uit alle heilige badplaatsen bijeengebracht was, en in hoge mate gepast om de stroom van zonden te verdelgen, dat de ziener uit de pot in zijn hand schenkend (hem) tegemoed spatte.

19. De gouden fauteuil, waarop hij, wiens lichaam zwart als een nieuwe wolk was, met permissie van de asceet plaats nam, overtrof toen de glans van een top van Sumeru, die met een pommerak versierd is.

20. Hij, wiens gewaad zacht glansde als gezuiverd goud, en wiens huidskleur overeenstemde met de plekken op de volle maan, schitterde als de oceaan, die door vlammen van een onderzees vuur omstrengeld is.

21. De met de stralenmassa van de discusdrager vermengde schittering van de ziener glansde zacht, zoals 's nachts het licht van de maan, hetgeen door de opening tussen bewegende bladeren van een boom schijnt.

22. Toen werden beiden ogenschijnlijk gelijkkleurig, daar de vlekloze huidskleur van één van beiden zich met die van de andere vermengde: met de mooie stralen, die leek op geopende Tamāla bloesem, en met de glans, die wit was als het bloesemstof van zevenblad.

23. In het lichaam van de vijand van Kaiṭabha, waarin, wanneer hij aan het einde van een wereldtijdperk de wezens weer in zich oploste, voor de wereld in zijn totale omvang plaats was, was geen plaats voor de vreugde over de aankomst van de grote asceet.

24. Hij had ogen, die zich uit vreugde wijd openden en schittering verkregen bij de aanblik van de asceet, die enorm straalde, zoals de zon. Derhalve werd (zijn naam) 'de lotusogige' bewaarheid.

25. Terwijl de zich uitbreidende stralen van zijn rijen tanden het witte lichaam van de asceet nog witter maakten, zoals de maneschijn een witgekalkt paleis, sprak Achyuta daarna met een zuivere glimlach vergezelde woorden.

26. Jouw beeltenis verdelgt nu de zonde, (en) is de reden van toekomstige voorspoed, (en) is tot stand gebracht door eerder verrichte goede daden. Hij toont de mensen de zuiverheid in alle drie de tijdperken.

अशेषतीर्थोपहृताः कमण्डलोर्निधाय पाणावृषिणाभ्युदीरिताः ।
अघौघविध्वंसविधौ पटीयसीर्नतेन मूर्ध्ना हरिरग्रहीदपः ॥ १८ ॥

स काञ्चने यत्र मुनेरनुज्ञया नवाम्बुदश्यामवपुर्न्यविक्षत ।
जिगाय जम्बूजनितश्रियः श्रियं सुमेरुशृङ्गस्य तदा तदासनम् ॥ १९ ॥

स तप्तकार्तस्वरभास्वराम्बरः कठोरताराधिपलाञ्छनच्छविः ।
विदिद्युते वाडवजातवेदसः शिखाभिराश्लिष्ट इवाम्भसां निधिः ॥ २० ॥

रथाङ्गपाणेः पटलेन रोचितामृषित्विषः संवलिता विरेजिरे ।
चलत्पलाशान्तरगोचरास्तरोस्तुषारमूर्तेरिव नक्तमंशवः ॥ २१ ॥

प्रफुल्लतापिच्छनिभैरभीषुभिः शुभैश्च सप्तच्छदपांसुपाण्डुभिः ।
परस्परेण च्छुरितामलच्छवी तदैकवर्णाविव तौ बभूवतुः ॥ २२ ॥

युगान्तकालप्रतिसंहतात्मनो जगन्ति यस्यां सविकासमासत ।
तनौ ममुस्तत्र न कैटभद्विषस्तपोधनाभ्यागमसंभवा मुदः ॥ २३ ॥

निदाघधामानमिवाधिदीधितिं मुदां विकासं मुनिमभ्युपेयुषी ।
विलोचने बिभ्रदधिश्रितश्रिणी स पुण्डरीकाक्ष इति स्फुटोऽभवत् ॥ २४ ॥

सितं सितिम्ना सुतरां मुनेर्वपुर्विसारिभिः सौधमिवाथ लम्भयन् ।
द्विजावलिब्याजनिशाकरांशुभिः शुचिस्मितां वाचमवोचदच्युतः ॥ २५ ॥

हरत्यघं संप्रति हेतुरेष्यतः शुभस्य पूर्वाचरितैः कृतं शुभैः ।
शरीरभाजां भवदीयदर्शनं व्यनक्ति कालत्रितयेऽपि योग्यताम् ॥ २६ ॥

27. Jij hebt met jouw ontelbare stralen met kracht die allergrootste duisternis verdreven, die de zon in de wereld niet kon bedwingen, omdat zijn duizend stralen daar niet toe in staat waren.

28. Ongerust om het welzijn van de schepping, (en) tengevolge van de toekenning aan een waardig individu met een stabiel gemoed, heeft de schepper jou aangesteld als leraar (en) bewaarder van de Veda's, die ondanks volhardende kennisgeving onvergankelijk is; als een vader, die, ongerust om het welzijn van zijn kinderen, (en) vanwege het neerleggen in een sterk vat met een stabiele binnenkant, een enorme schat aan grote rijkdom samenbrengt, die onuitputtelijk is ondanks voortdurend gebruik.

29. Alleen al door deze zonden-vernietigende beeltenis van jou, beste asceet, zijn al mijn wensen vervuld. Toch verlang ik (jouw) belangrijke toespraak te horen, want wie krijgt (ooit) genoeg van geluk?

30. Juist dit gewaardeerde bezoek van jou, dat mijzelf aanzien bezorgt, verleent mij de vrijpostigheid, waardoor ik op het punt sta te zeggen: "Vermeld het doel van je komst, hoewel je zonder wensen bent."

31. Die asceet beantwoordde hem, die zo sprak: 'Hoogste geest, jij mag niet zo spreken. Welk belangrijker doel hebben zelfs Yogis, dan gewoonweg jou waar te nemen?'

32. 'Jij bent het einddoel, na het bereiken waarvan er geen terugkeer meer is, voor de wijze, die de weg naar bevrijding is ingeslagen, die door krachtige zinnelijke begeerte belemmerd wordt, (en) voor mensen moeilijk begaanbaar is, omdat hij niet vaak ingeslagen wordt. [of: Jij bent het afgelegen land, waarvan het bereiken vrijmaakt van gevaren, voor de moedige, die een weg ingeslagen heeft, waarop rovers verschijnen, (en) die voor mensen moeilijk begaanbaar is, omdat hij niet vaak ingeslagen wordt.]'

33. 'De deskundigen van de prehistorie zijn met jou bekend als de oorspronkelijk geest, die door hen, die de innerlijke geest bedwongen hebben, met op het Zelf gerichte blik met moeite wordt begrepen, die zich onbetekenend verhoudt, buiten verandering staat, (en) ongelijk aan materie is.'

34. 'Jij, de enige soeverein van de drie werelden, tilde de aardschijf, het enige dak van de woonplaats van de slangen, met nonchalance omhoog en ging liggen op de hoge koppen van de slangenkoning, zoals een bouwmeester het dak van een huis op de toppen van hoge pilaren legt.'

जगत्यपर्याप्तसहस्रभानुना न यन्नियन्तुं समभावि भानुना ।
प्रसह्य तेजोभिरसंख्यतां गतैरदस्त्वया नुन्नमनुत्तमं तमः ॥ २७ ॥

कृतः प्रजाक्षेमकृता प्रजासृजा सुपात्रनिक्षेपनिराकुलात्मना ।
सदोपयोगेऽपि गुरुस्त्वमक्षयो निधिः श्रुतीनां धनसंपदामिव ॥ २८ ॥

विलोकनेनैव तवामुना मुने कुतः कृतार्थोऽस्मि निबर्हितांहसा ।
तथापि शुश्रूषुरहं गरीयसीर्गिरोऽथवा श्रेयसि केन तृप्यते ॥ २९ ॥

गतस्पृहोऽप्यागमनप्रयोजनं वदेति वक्तुं व्यवसीयते यया ।
तनोति नस्तामुदितात्मगौरवो गुरुस्तवैवागम एष धृष्टताम् ॥ ३० ॥

इति ब्रुवन्तं तमुवाच स व्रती न वाच्यमित्थं पुरुषोत्तम त्वया ।
त्वमेव साक्षात्करणीय इत्यतः किमस्ति कार्यं गुरु योगिनामपि ॥ ३१ ॥

उदीर्णरागप्रतिरोधकं जनैरभीक्षणमक्षुण्णतयातिदुर्गमम् ।
उपेयुषो मोक्षपथं मनखिनस्त्वमग्रभूमिर्निरपायसंश्रया ॥ ३२ ॥

उदासितारं निगृहीतमानसैर्गृहीतमध्यात्मदृशा कथंचन ।
बहिर्विकारं प्रकृतेः पृथग्विदुः पुरातनं त्वां पुरुषं पुराविदः ॥ ३३ ॥

निवेशयामासिथ हेलयोद्धृतं फणाभृतां छादनमेकमोकसः ।
जगत्त्रयैकस्थपतिस्त्वमुच्चकैरहीश्वरस्तम्भशिरःसु भूतलम् ॥ ३४ ॥

35. 'Wie onderscheidt de totale omvang van jouw (alle) anderen overtreffende, oorspronkelijke postuur? Zelfs wanneer jij uit mensen geboren bent, overtreft je de goden en demonen door voortreffelijke eigenschappen, die de wedergeboorte verdelgen.'

36. 'Sterker nog, jij bent uit het derde uitspansel afgedaald om dit hier, hetgeen bezwijkt onder een enorme last, te ontlasten. Nu wordt de aarde nog zwaarder belast door jou, die de drie werelden draagt.'

37. 'Als jij niet van de aardbodem was opgestegen, om met je kracht de vijand van de wereld te vernietigen, hoe zou jij dan, meester, die zelfs niet door devoten geschouwd wordt, het object van inzicht van mensen zoals ik kunnen zijn?'

38. 'Jij, die alles ondersteunt, alleen jij bent in staat het universum, dat door overmoedigen bedreigd wordt, te behoeden. Wie is, buiten de zon, in staat de hemel, die door de dichte duisternis van de nacht bezoedeld is, af te wassen?'

39. 'Beste Hari, het is voor (jou), de verdelger van Hiranyākṣa en andere demonen, die leken op olifanten, eerder een belediging, dat de wereld je prijst vanwege het doden van Kamsa en andere heersers, die op gazellen leken.'

40. 'Jij bent al vanzelf onvermoeibaar bezig de vijanden van de wereld op volgorde te vermorzelen. Toch brengt mijn hart, dat vertrouwelijk met jou wil converseren, me tot praatzucht.'

41. 'Verneem daarom, beste Upendra, jij die de vijand van Ahi bij alle ondernemingen bijstand verleent, de door Indra gezonden boodschap zegenrijk voor alle mensen, die ik bondig wil overbrengen.'

42. 'Er was een zoon van Diti, die geen vrees kende voor vijanden, met de schittering van de zon, die aan Hari's naam 'Indra' zijn betekenis ontnam (en) Hiranyakaśipu heette.'

43. 'Deze jaloerse, gewelddadige demoon verkreeg uiteindelijk de oorspronkelijke betekenis van de aanduiding 'asura', (en) veroorzaakte voor het eerst een gevoel van angst in de harten van de goden.'

अनन्यगुर्वास्तव केन केवलः पुराणमूर्तेर्महिमावगम्यते ।
मनुष्यजन्मापि सुरासुरान्गुणैर्भवान्भवच्छेदकरैः करोत्यधः ॥ ३५ ॥

लधूकरिष्यन्नतिभारभङ्गुराममूं किल त्वं त्रिदिवादवातरः ।
उदूढलोकत्रितयेन सांप्रतं गुरुर्धरित्री क्रियतेतरां त्वया ॥ ३६ ॥

निजौजसोञ्जासयितुं जगद्रुहामुपाजिहीथा न महीतलं यदि ।
ममाहितैरप्यनिरूपितस्ततः पदं दृशः स्याः कथमीश मादृशाम् ॥ ३७ ॥

उपप्लुतं पातुमदो मदोद्धतैस्त्वमेव विश्वंभर विश्वमीशिषे ।
ऋते रवेः क्षालयितुं क्षमेत कः क्षपातमस्काण्डमलीमसं नभः ॥ ३८ ॥

करोति कंसादिमहीभृतां वधाञ्जनो मृगाणामिव यत्तव स्तवम् ।
हरे हिरण्याक्षपुरःसरासुरद्विपद्विषः प्रत्युत सा तिरस्क्रिया ॥ ३९ ॥

प्रवृत्त एव स्वयमुज्झितश्रमः क्रमेण पेष्टुं भुवनद्विषामसि ।
तथापि वाचालतया युनक्ति मां मिथस्त्वदाभाषणलोलुपं मनः ॥ ४० ॥

तदिन्द्रसंदिष्टमुपेन्द्र यद्वचः क्षणं मया विश्वजनीनमुच्यते ।
समस्तकार्येषु गतेन धुर्यतामहिद्विषस्तद्भवता निशम्यताम् ॥ ४१ ॥

अभूद्भूमिः प्रतिपक्षजन्मनां भियां तनूजस्तपनद्युतिर्दितेः ।
यमिन्द्रशब्दार्थनिसूदनं हरेर्हिरण्यपूर्वं कशिपुं प्रचक्षते ॥ ४२ ॥

नमत्सरेणासुर इत्युपेयुषा चिराय नाम्नः प्रथमाभिधेयताम् ।
भयस्य पूर्वावतरस्तरस्विना मनस्सु येन द्युसदां न्यधीयत ॥ ४३ ॥

44. 'Sinds Geluk de vier goden, die over de windstreken heersen, verliet en hem, door liefde overmand, diende, haalde men zich vanaf dat moment de algemene roemloze kwaadsprekerij op de hals, dat het wisselvallig is.'

45. 'Uit angst voor hem (veranderden) vanaf toen de troepen van de goden, wat er slechts voor gedient had hun gestalte luister te verlenen: ze maakten de steden ontoegankelijk, de wapens scherp, de strijdkrachten dapper en de harnassen ondoordringbaar.'

46. 'De goden wezen die windstreek, die die lieveling van Geluk toevallig had bereikt, en die in de andere wereld de gewoonte had rond te zwerven, op de drie uren van de dag voor vereering, terwijl hun handen de juwelen van hun diadeem stevig bleven vasthouden.'

47. 'Terwijl je het enorme lichaam van een leeuw aannam (en) met je massa manen de wolken kloof, versloeg je hem, beste Manleeuw, zijn borst verscheurend met je nagels, die zich bij het contact met de zachte borst van de geliefde plegen te buigen.'

48. 'Omdat hij wenste door een gevecht met de goden de door overmoed veroorzaakte jeuk te verdrijven, werd hij daarna opnieuw geboren als een zeer vreeswekkende demon, die Rāvaṇa heette, die de garde van de Hemel vernietigde.'

49. 'Toen deze vriend van vermetelheid op het punt stond, uit enorm grote bezieling, zijn tiende hoofd af te snijden, om meester van de drie werelden te worden, beschouwde hij de genade van Pinākī, die zijn wens inwilligde, als een obstakel.'

50. 'Omdat hij de beste van de bergen omhoog gooide, bedierf hij voor Śiva de inwilliging van zijn wens, door zijn verrukking over de vurige, vrijwillige omhelzing door de bevende dochter van de Sneeuwberg.'

51. 'Vechtend met de vijand van Namuchi, overrompelde deze krachtige diens stad, zaagde Nandana af, stal zijn kostbaarheden, roofde de vrouwen van de goden en veroorzaakte de hemel zo dag na dag hinder.'

52. 'Door hem in de strijd achtervolgd, prees de vijand van Bala noch de elegante tred van zijn drager Abhramu, noch de veelsoortige gang van Uccaiṣravā, alleen hun snelheid.'

दिशामधीशांश्चतुरो यतः सुरानपास्य तं रागहृताः सिषेविरे ।
अवापुरारभ्य ततश्चला इति प्रवादमुच्चैरयशस्करं श्रियः ॥ ४४ ॥

पुराणि दुर्गाणि निशातमायुधं बलानि शूराणि घनाश्च कञ्चुकाः ।
स्वरूपशोभैकफलानि नाकिनां गणैर्यमाशङ्क्य तदादि चक्रिरे ॥ ४५ ॥

स संचरिष्णुर्भुवनान्तरेषु यां यदृच्छयाशिश्रियदाश्रयः श्रियः ।
अकारि तस्यै मुकुटोपलस्वलत्करैस्त्रिसंध्यं त्रिदशैर्दिशे नमः ॥ ४६ ॥

सटाच्छटाभिन्नघनेन विभ्रता नृसिंह सैहीमतनुं तनुं त्वया ।
स मुग्धकान्तास्तनसङ्गभङ्गुरैरुरोविदारं प्रतिचस्करे नखैः ॥ ४७ ॥

विनोदमिच्छन्नथ दर्पजन्मनो रणेन कण्ठ्वास्त्रिदशैः समं पुनः ।
न रावणो नाम निकामभीषणं बभूव रक्षः क्षतरक्षणं दिवः ॥ ४८ ॥

प्रभुर्बुभूषुर्भुवनत्रयस्य यः शिरोऽतिरागाद्दशमं चिकर्तिषुः ।
अतर्कयद्विघ्नमिवेष्टसाहसः प्रसादमिच्छासदृशं पिनाकिनः ॥ ४९ ॥

समुत्क्षिपन्त्यः पृथिवीभृतां वरं वरप्रदानस्य चकार शूलिनः ।
त्रसत्तुषाराद्रिसुताससंभ्रमस्वयंग्रहाश्लेषसुखेन निष्क्रयम् ॥ ५० ॥

पुरीमवस्कन्द लुनीहि नन्दनं मुषाण रत्नानि हरामराङ्गनाः ।
विगृह्य चक्रे नमुचिद्विषा बली य इत्थमस्वास्थ्यमहर्दिवं दिवः ॥ ५१ ॥

सलीलयातानि न भर्तुरभ्रमोर्न चित्रमुच्चैःश्रवसः पदक्रमम् ।
अनुद्धतः संयति येन केवलं बलस्य शत्रुः प्रशशंस शीघ्रताम् ॥ ५२ ॥